

РЕШЕНИЕ

№ 66

гр. Варна, 04.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Милен П. Славов

Членове: Петя Ив. Петрова
Мария Кр. Маринова

при участието на секретаря Юлия П. Калчева
като разгледа докладваното от Милен П. Славов Въззивно гражданско дело
№ 20233000500072 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Настоящото производство е образувано по въззивни жалби на всяка от насрещните страни в първоинстанционното производство срещу различни части на решение № 1013/25.07.2022г., изменено в частта за разносните с определение № 4290/17.11.22г., постановени по гражданско дело № 79 по описа за 2022г. на Окръжен съд – Варна, а именно:

1. Въззивна жалба вх. № 22876/04.10.22г., уточнена с молба с вх. № 24844/25.10.22г. на В. А. от с. Осеново, обл. Варна чрез адв. Юл. Г. от АК-Варна, против решението в частта му, с която е отхвърлен иска му против Прокуратурата на Република България, гр. София, за заплащане на разликата над присъдената сума от 8 000 лв. до сумата от 12 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени психически болки и страдания, негативни душевни преживявания, дискомфорт, стрес, притеснения и неспокойство в резултат от повдигнатото срещу ищеца обвинение в извършването на престъпление по чл. 119 от НК, по което воденото срещу него наказателно производство по ДП № 1/2019г. по описа на ОСЛО при ОП-Варна, НОХД № 191/2020г. по описа на ВОС, е завършило с постановяване на оправдателна присъда (след триинстанционно производство), както и от факта на задържането му в ареста за 24 часа, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ. Посочено е, че порочността на обжалвания акт се състои в неговата

неправилност при определяне на размера на обезщетението, тъй като не са били отчетени изцяло установените в процеса факти. Освен това в диспозитива не е било посочено, че обезщетението е и за това, че ищецът е бил обвиняем последователно по две обвинения за убийство, като не е посочено това, което е било с правна квалификация по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 2 от НК. Не е било присъдено обезщетение за неправомерно задържане под стража в ареста за 96 часа, а е посочено задържане само за 24 часа. Тези пропуски се счита, че са оказали влияние при определянето на занижено по размер обезщетение, тъй като не е било отчетено обстоятелството, че обвинението по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 2 от НК е за „тежко престъпление“ по см. на чл. 93, т. 7 от НК. Изложено е, че първоначалното обвинение в извършването на това тежко престъпление е обосновало и искането за определяне на най-тежката мярка за процесуална принуда. Поддържа се, че настъпилият с участието на ищеца инцидент е бил класически пример за неизбежна отбрана, поради което и след като прокурорът не го е отчел, са настъпили вредите на А. от воденето на един мъчителен за него съдебен процес, преминал през три инстанции. При липсата на вина, приета в съдебните актове на въззивната и касационната инстанция, ищецът е претърпял описаните негативни преживявания, а отделно от това, именно повдигнатото и поддържано обвинение от прокуратурата, е създало предпоставките за широкото отразяване на случая в медиите. Претендира се решението да бъде отменено в обжалваната му част и в полза на ищеца да се присъди обезщетение в размер на общо 12 000 лв. за претърпените неимуществени вреди, ведно със законната лихва от 01.07.21г. до окончателното изплащане на сумата, както и направените по делото разноски, а в полза на адв. Г. – и адвокатско възнаграждение на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАДв., предвид предоставянето на безплатна адвокатска помощ на въззивника.

В предвидения срок насрещната страна Прокуратурата на Република България не е депозирала отговор на въззивната жалба.

2. Насрещна въззивна жалба на Прокуратурата на РБ, подадена чрез прокурор в ОП-Варна, против решението в частта му, с която този въззивник е бил осъден да заплати на В. А. от с. Осеново, обл. Варна сумата от 8 000 лева, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени психически болки и страдания, негативни душевни преживявания, дискомфорт, стрес, притеснения и неспокойство в резултат от повдигнатото срещу ищеца обвинение в извършването на престъпление по чл. 119 от НК, по което воденото срещу него наказателно производство по ДП № 1/2019г. по описа на ОСЛО при ОП-Варна, НОХД № 191/2020г. по описа на ВОС, е завършило с постановяване на оправдателна присъда (след триинстанционно производство), както и от факта на задържането му в ареста за 24 часа, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл.2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, както и сумата от 128.54 лв. на осн. чл.

78, ал. 1 от ГПК и чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ. Счита се, че в обжалваната му част решението е неправилно и необосновано и се претендира неговата отмяна и отхвърляне иска на ищеца. Счита се, че по делото не са събрани доказателства за настъпили вреди като пряка и непосредствена последица от проведеното срещу ищеца наказателно производство. В тази връзка се сочи заключението на СПЕ, че по-големият стрес за ищеца е било от самото деяние и осъзнаването на последиците от същото, а не от самия арест. Освен това към 08.07.22г. експертите са посочили, че при ищеца не е налице психична травма, психическо разстройство, нито влошаване на психичното му състояние, както и че без повдигнатото му обвинение, за него със сигурност са щели да настъпят поне част от проявилите се негативни преживявания, за които той претендира обезщетение. Реакцията на обществото и на близките не е била свързана със самото повдигане на обвинението, а със същността на извършеното деяние. Поддържа се, че определеният размер от 8 000 лв. като обезщетение в случая се явява източник на обогатяване на пострадалия, тъй като наказателното производство е протекло в разумен срок, а действията на Прокуратурата са били изцяло съобразени със закона при наличните доказателства с оглед причинената смърт и яснота относно авторството на деянието. Съобразно изменението на доказателствения материал своевременно са били изменяни и съответните обвинения като не са били налице доказателства от същите да са произтекли вреди за ищеца. Задържането на ищеца е било в рамките на 22 часа (от 14:00 ч. на 02.01.19г. до 12:00 ч. на 03.01.19г.), а след това спрямо него е била приложена най-леката мярка за неотклонение „под надзор на инспектор ДПС“. Претендира се отмяна на решението и отхвърляне на иска, евентуално – намаляване на размера на присъденото обезщетение.

В предвидения срок е депозиран отговор на тази въззивна жалба от насрещната страна В. А. чрез адв. Юл. Г., с който същата е оспорена като неоснователна. Поддържа се, че при събраните в рамките на досъдебното производство доказателства, сочещи на липсата на вина у ищеца и извършването на деянието в условията на неизбежна отбрана, то наказателното производство е следвало да бъде прекратено от прокурора. Вместо това са били повдигани и поддържани обвинения, както и е осъществено задържане в ареста за три денонощия, които са провокирали негативните преживявания у ищеца и вредите от това следва да бъдат възмездени по справедливост. Претендира се насрещната въззивна жалба да бъде отхвърлена, а на процесуалния представител на ищеца да се присъди адвокатско възнаграждение на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

Настоящото производство има за предмет и подадената от адв. Юл. Г. **частна жалба, насочена против постановеното по делото определение № 4290/17.11.22г.** в частта му, с която е била отхвърлена молбата му за изменение на решението в частта за разносните чрез присъждането на адвокатско възнаграждение на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв. Излага се, че в исковата молба е било посочено от ищеца, че се претендира адвокатско

възнаграждение, а освен това в съдебно заседание самият той лично е поддържал пред съда исковата си молба, което означавало, че му се оказва безплатна правна помощ. Освен това в текста на чл. 38 от ЗАдв. не е въведено изискване за оформянето на договор за оказването на безплатна адвокатска помощ, а само, че при оказването на такава и насрещната страна е осъдена за разноски, адвокатът има право на адвокатско възнаграждение. В с.з. на 02.07.22г. е бил представен и списък по чл. 80 от ГПК с изрично посочване на правното основание по чл. 38, ал. 1, т. 2, вр. ал. 2 и чл. 36, ал. 2 от ЗАдв., което означава, че именно това е било договореното между ищеца и адвоката. Цитирана е и съдебна практика на ВКС и ВАпС, относима към поддържаното от жалбоподателя становище. Претендира се определението в обжалваната му част да бъде отменено и да бъде определено и присъдено адвокатско възнаграждение за двете инстанции.

В указания срок е депозиран отговор на частната жалба от Прокуратурата на Република България чрез прокурор от ОП-Варна, с който същата е оспорена като неоснователна. Поддържа се, че по делото не са били представени доказателства, че адвокатската помощ от адв. Г. е била оказана на ищеца безплатно, тъй като това не е било посочено в представен договор, сключен между страните. Претендира се определението в обжалваната му част да бъде потвърдено.

Въззивната жалба, насрещната въззивна жалба и съответно частната жалба са подадени в срок, от страни с правен интерес от обжалването на обжалваеми съдебни актове и при надлежна представителна власт за първоначалната въззивна жалба, поради което същите се явяват допустими.

Решението не е обжалвано от ищеца А. в частта му, с която е отхвърлен иска му за горницата над 12 000 лв. до първоначално предявения размер на претендираното обезщетение за неимуществени вреди от 46 000 лв., поради което в тази му част е влязло в сила.

В с.з. изразените във въззивните жалби становища се поддържат чрез процесуалните представители на страните. Представителят на въззивника А. поддържа, че задържането в ареста на доверителя му е било за 72 часа, а не за 22-24 часа, както сочи насрещната страна, а освен това съдът не е взел предвид повдигнатото обвинение по чл. 116 от НК, за което престъпление се предвижда най-тежката санкция в наказателния закон. Оспорва поддържаното от насрещната страна, че съселяните и съучениците на А. са го възприемали само като извършител на убийство. Твърди се, че хората от социалното му обкръжение са го възприемали като лице, което прокуратурата разследва за извършено убийство. Счита се, че прокуратурата отговаря и за публикацииите в медиите, тъй като няма откъде да се разбере за воденото разследване. В депозираните писмени бележки процесуалният представител на А. поддържа изразеното становище и сочи на съдебна практика на ВКС за обосноваване на своята частна жалба.

Представителят на Прокуратурата на РБ поддържа насрещната въззивна

жалба, поддържайки, че разследването по делото е продължило само 1 година; по отношение на ищеца е била взета най-леката мярка за неотклонение на непълнолетен; бил е освободен от ареста само след един ден престой. Позовава се на експертното заключение, че най-силният стрес у ищеца е в резултат на преживяното непосредствено след извършване на умъртвяването на своя баща, тъй като негативните преживявания са били свързани с чувство на вина и скръб, а всички други последвали събития само са допълвали това усещане. Признава се, че по време на водене на разследването и привличането на ищеца като обвиняем, същият е изпитвал чувство на страх и е имал негативни преживявания и притеснения от последиците на евентуално осъждане, но определеният от първоинстанционния съд размер се счита за силно завишен и се претендира да бъде намален. Счита се, че частната жалба на адв. Г. е основателна и на същия следва да се присъди адвокатско възнаграждение за първата инстанция.

За да се произнесе настоящият състав на съда съобрази следното от фактическа и правна страна, относимо към предмета на въззивното производство:

В исковата си молба, подадена на 13.01.22г. ищецът В. А. е претендирал осъждането на ответника Прокуратурата на РБ за сумата от 46 000 лв., представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди, изразяващи се в преживян страх, шок, стрес, паника, неудобство, притеснения пред близки и познати, вкл. и в училищна среда, вследствие от неправомерно задържане под стража за 96 часа, привличане като извършител на убийство и обвиняем по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 2 от НК на 02.01.19г. и по чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК, извършени по ДП № 1/19г. по описа на ОСлО при ОП-Варна и след това като подсъдим по чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК по НОХД № 191/20г. на ВОС, по ВНОХД № 275/20г. на ВАпС и КНД № 481/21г. на ВКС, приключено с оправдателна присъда, влязла в сила на 01.07.21г., ведно със законната лихва върху претендираното обезщетение от 01.07.21г. до окончателното изплащане на сумата. В исковата молба е било претендирано и заплащането на разносните за такси, както и адвокатско възнаграждение, за които е посочено, че ще бъде представен списък по чл. 80 от ГПК. В исковата молба е било изложено, че на 31.12.18г. срещу 01.01.19г. посрещането на Новата година от семейството на ищеца (той и двамата му родители) се състояло в къщата им, намираща се извън с. Осеново, обл. Варна. В резултат на изпития преди това различен алкохол, баща му започнал безпричинно, без всякаква провокация и многократно да се заканва с убийство на своята съпруга и на ищеца, както и да ги бие с каквото му попадне под ръка. При поредното избухване ищецът бил повален от баща си на земята и последният се опитвал със захват през гърдите да го задуши. Тогава майката се намесила и в този момент агресията на бащата се насочила към нея - той започнал силно да я стиска около врата, за да я удуши. Ищецът, осъзнавайки безизходното ѝ положение и реалната

опасност за живота на майка си, за да я спаси, изтичал в кухнята и взел нож, с който нанесъл два удара в тялото на баща си. След като последният пуснал съпругата си, ищецът и майка му се опитвали да спрат силното кръвотечение и съобщили за инцидента на Бърза помощ и на полицията. До пристигането им обаче бащата починал. Ищецът бил задържан за 24 часа в РУ на МВР, когато и бил разпитан. В показанията си изложил, че заканите за убийство от баща му били свързани с това как ще използва различни уреди и способности за умъртвяването на ищеца и майка му, като нарязване с моторна резачка и хвърлянето на телата им на чакалите в близката гора. В тази връзка ищецът предоставил на полицията и направените от него записи на телефона си. Разпитани били съседи и майката на ищеца С.А.. На 02.01.19г. с постановление на прокурор от ВОП ищецът бил задържан за срок от 72 часа в ареста към сектор „Арести“ на Областна служба „Изпълнение на наказанията“, гр. Варна и привлечен в качеството на обвиняем по ДП № 1/19г. на ОСЛО при ВОП за престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 2 от НК. В ареста ищецът бил в много тежко състояние на психиката след шока от преживяното през последните 48 часа и лишаването от живот на своя баща. Повдигнатото му обвинение за това тежко престъпление го сломили – не можел да спи, да разсъждава, да яде и да пие вода. По внесения от прокурор в съда искане за вземане на най-тежката МНО „Задържане под стража“, съдът по ЧНД № 5/19г. по описа на ВОС с определение от 03.01.19г. е определил най-леката МНО за непълнолетен – „Под надзора на инспектор при ДПС“ към РУ на МВР-Аксаково. Определението не било обжалвано от прокурора и ищецът бил освободен от ареста. Въпреки това страховете, че ще бъде осъден за тежкото престъпление, останали реални и състоянието на ищеца не се подобрило. От събраните на досъдебното производство гласни и писмени доказателства и множество експертни заключения се установило, че несъмнено животът на майка му С.А. е бил реално застрашен, което било възприето от обвиняемия като животозастрашаващо състояние – от непосредствено предприетите действия по задушаване на фона на предходно отправените заплахи за убийство, разчленяване с брадва, трион и пр. На 20.01.20г. ищецът е бил привлечен като обвиняем за по-леко наказуемото престъпление по чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК, тъй като прокурорът не е възприел тезата на защитника, че се касае до неизбежна отбрана. На 19.02.20г. бил внесен обвинителен акт с горното обвинение, по което е било образувано НОХД № 191/20г. на ВОС. С присъда № 27/02.06.20г. съдът е признал ищеца за виновен по това обвинение за извършено убийство при превишаване пределите на неизбежната отбрана и му наложил наказание „Лишаване от свобода“ за срок от 6 месеца, изтърпяването на което е било отложено с изпитателен срок от 2 години, считано от влизането в сила на присъдата. Ищецът обжалвал присъдата пред въззивната инстанция, където било образувано ВНОХД № 275/20г. на ВАпС, по което подсъдимият и майка му били разпитани отново. С присъда № 10/30.10.20г. ищецът бил признат за невинен и оправдан по повдигнатото му

обвинение. Прокурорът подал протест против оправдателната присъда, което било крайно стресиращо за ищеца, който отново преживял страховете си, че ще бъде неоснователно осъден. Пред ВКС било образувано КНД № 481/21г., по което представителят на обвинението не е поддържал протеста, но и не го и оттеглил. С решение № 60126/01.07.21г. на ВКС е била потвърдена оправдателната присъда на въззивния съд. По време на извършване на деянието ищецът бил редовен ученик в Частна профилирана гимназия „Антоан дьо Сент-Екзюпери“ в гр. Варна и се справял много добре с учебния материал, за което са му били издадени и съответни сертификати. Въпреки горните обстоятелства ищецът през 2021г. завършил средното си образование в училището с отличен успех. Сочил, че задържането за 96 часа и последващият наказателен процес се отразили на психиката му – освен стреса от извършеното деяние, при което бил умъртвил родния си баща, той бил лишен от възможността да го изпрати в последния му път. При престоя в ареста не е могъл да се храни, притеснявал се за собствената си съдба, за реакцията на своите приятели и съученици, на учителите. След като ищецът навършил 18 години се изнесъл от дома и заживял на квартира, за да завърши образованието си. Съучениците научили за събитието, но не знаели, че ищецът е спасил майка си от смърт. Злощастното събитие и воденото наказателно производство били широко отразени и в медийните публикации, в които ищецът бил назоваван „убиец“. Чичото на ищеца пристигнал от Русия в България и бил разпитан по досъдебното производство, но нито той, нито баба му по бащина линия, са пожелали да се срещнат с него. Това допълнително натъжило ищеца, тъй като до идването си от Русия в България той е живял с тях.

С отговора на исковата молба ответната страна е оспорила предявения иск, поддържайки, че претенцията е неоснователна. Сочила, че поставеният в исковата молба акцент на претърпени негативни преживявания от ищеца основно от воденото срещу него наказателно производство и временното му лишаване от свобода като процесуална мярка на принуда, е в пълен разрез с морала, тъй като изцяло е пренебрегнат фактът на извършеното лишаване от живот на собствения му баща. Изложено е, че непосредствено след повдигането на обвинението, на 03.01.19г. спрямо ищеца е била определена най-леката МНО, за която не са наведени твърдения да му е причинила вреди. Поддържа се, че лишаването от свобода на осн. чл. 64, ал. 2 от НПК е било за периода от 14:00ч. на 02.01.19г. до 12:00 ч. на 03.01.19г. – по-малко от 24 часа. Доказателства за задържането на ищеца по ЗМВР не са били представени. Наказателното производство в досъдебната и съдебната му фази е било проведено в разумни срокове – от 01.01.19г. до 01.07.21г. Негативните преживявания на ищеца и неговото психическо състояние са били в резултат на продължилата с години семейна атмосфера и в частност поведението на баща му спрямо неговата майка. Информация за воденото наказателно производство спрямо ищеца не е била подадена от органите на прокуратурата, а представлява информиране на обществото за действията на органите на

съдебната власт – доказателство за това били и използваните от медиите снимки, които били направени в съдебната зала и в коридора на съдебната сграда. Не били представени и доказателства дали тези медийни публикации са били четени от хората от близкото социално обкръжение на ищеца. Причинената насилствена смърт и необходимостта от извършване на предвидените в закона процесуално-следствени действия, вкл. и чрез задължителното участие на различни органи и представители на обществеността, предпоставят разгласяване на информацията, още повече в малкото населено място, където е живяло семейството на ищеца. Отличната диплома, представена по делото, се интерпретира като доказателство за това, че воденото наказателно производство не е оказало негативно влияние върху живота на ищеца. Еwentуално е бил оспорен претендираният размер на обезщетението като изключително завишен, съпоставен с претендираните вреди, икономическият стандарт в страната и съдебната практика по аналогични случаи.

Съобразно така наведените от ищеца в исковата молба твърдения по фактите, както и формулираният петитум, сочат на иск с правна квалификация по **чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ** – ищецът претендира присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, настъпили както от лишаването му от свобода като мярка за процесуална принуда, така и от повдигането и поддържането на незаконно обвинение. Обезщетението в такава хипотеза се определя глобално.

С оглед произнасянето на първоинстанционния съд по така въведените като основания на иска факти, подведени под хипотезата на приложимата материалноправна норма и в рамките на отправеното искане, решението в обжалваните му от страните части се явява допустимо.

Съгласно трайно установената задължителна практика (ППВС № 4/23.12.1968 г. и ТР № 3/22.04.2005 г. на ОСГК на ВКС, както и във формираната по реда на чл. 290 и сл. /отм./ от ГПК практика на ВКС по приложението на чл. 52 от ЗЗД/) понятието „справедливост” по смисъла на чл. 52 от ЗЗД не е абстрактно, а е свързано с преценката на редица конкретни, обективно съществуващи при всеки отделен случай обстоятелства, които следва да се вземат предвид от съда при определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Такива обстоятелства са вида, характера, интензитета и продължителността на увреждането, съпоставени със състоянието на ищеца преди него. Конкретно при исковете по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ правнорелевантни обстоятелства за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди са: тежестта на повдигнатото обвинение, дали то е за едно или за няколко отделни престъпления, дали ищецът е оправдан, респ. - наказателното производство е прекратено по всички обвинения или по част от тях, продължителността на наказателното производство, включително дали то е в рамките или надхвърля разумните срокове за провеждането му, дали е взета и вида на взетата мярка за неотклонение; както и по какъв начин всичко това се е отразило на ищеца - има ли влошаване на здравословното му

състояние и в каква степен и от какъв вид е то, конкретните преживявания на ищеца, и изобщо - цялостното отражение на предприетото срещу него наказателно преследване върху живота му - семейство, приятели, професия, обществен отзвук и пр. Значение има и обстоятелството как се е отразило повдигнатото обвинение на професионалния живот на ищеца, когато то е за умишлено престъпление в област, в която е професионалната реализация на обвиняемия, неговото съдебно минало, наличието или липсата на предишни осъждания. Обезщетението за неимуществени вреди от деликта по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ се определя глобално - за всички претърпени неимуществени вреди от този деликт. В този смисъл неимуществените вреди са конкретно определими и присъденото парично обезщетение за тях следва да съответства на необходимостта за преодоляването им, следва да е достатъчно по размер за репарирането им - в съответствие с общоприетия критерий за справедливост и с оглед особеностите на конкретния случай, като същевременно обезщетението не следва да надвишава този достатъчен и справедлив размер, необходим за обезщетяването на конкретно претърпените неимуществени вреди, които могат, и поначало са различни във всеки отделен случай, тъй като част от гореизброените критерии и обстоятелства, релевантни за определяне размера на дължимото обезщетение, могат да са подобни или дори еднакви (по вид или в количествено измерение) при съпоставка на отделни случаи, но изключително рядко те могат да са идентични изцяло.

Видно от приобщеното към доказателствения материал НОХД № 191/20г. на ВОС, ведно с образуваните по него инстанционни съдебни дела, както и материалите по ДП № 1/19г. на ОСЛО при ВОП, че наказателното производство против ищеца е започнало чрез издаването на Постановление на следовател при следствения отдел на ВОП от **01.01.2019г.** С този акт е прието, че при наличието на законен повод и достатъчно данни, съдържащи се в съобщение до органите на полицията и намерен труп в с. Осеново, и поради това, че единствената възможност за събиране и запазване на доказателства, е незабавното извършване на оглед на местопроизшествието – с оглед на това с издаването на постановлението се счита за образувано и досъдебното производство за извършено престъпление по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 1 от НК - за умишлено умъртвяване от сина В. А. на баща си А. А.. Огледът е започнал **в 21:00 ч. на 01.01.19г.** и приключил на същата дата **в 23:40 ч. (т. I, л. 14-19 от ДП).**

В докладни записки от оперативен дежурен и мл. експерт при РУ-Аксаково към ОД на МВР-Варна е отразено, **че на 01.01.19г. около 18:50 ч. В. А. и С.А. са били задържани от изпратения екип № 453 след получаване на сигнал от диспечер на 112,** и настанени в помещение за задържане на 01 РУ-Варна, за което е бил уведомен и дежурния по ръководство н-к РУ (т. II, л. 129-130 от ДП).

Видно от отразеното в заключението от 09.01.19г. на извършената по досъдебното производство съдебно-химическа експертиза на проба от кръв на В. А., че пробата е била взета **на 02.01.19г. в 00:30 ч. (т. II, л. 78-80 от ДП).**

На **02.01.19г. в 11:30 ч.** В. А. е бил отведен от конвоиращи служители на МВР в амбулаторията на „Катедра по съдебна медицина“ при УМБАЛ „Св. Марина“ ЕАД, гр. Варна с оглед освидетелстването му за извършване на съдебно-медицинска експертиза (*т. I, л. 118 от ДП*).

С постановление от **02.01.19г.** ищецът е бил привлечен като обвиняем в извършване на престъпление по чл.116, ал. 1, т.3, вр. чл.115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 1 от НК и предявяването на обвинението е било извършено в **13:45 ч.** (*т. I, л. 49-50 от ДП*). В **13:50ч.** на **02.01.19г.** е било предявено на обвиняемия и Постановление на прокурор при ОП-Варна, с което В. А. е бил задържан за срок от 72 часа в ареста на Сектор „Арести“ към областна служба „Изпълнение на наказанията“-Варна, за довеждането му пред ВОС, на осн. чл. 64, ал. 2 от НПК (*т. I, л. 65 от ДП*). Последвал е разпит на ищеца на 02.01.19г. в качеството му на обвиняем, продължил за времето от **14:00 ч. до 16:20 ч.** (*т. I, л. 51-55 от ДП*).

На **03.01.19г.** е проведено съдебното заседание по ЧНД № 5/19г. на ВОС по внесеното от прокурора предложение по реда на чл. 64, ал. 2 от НПК за вземане на мярка за неотклонение против обвиняемия Вл. А. с искането тя да е „Задържане под стража“. Съдебното заседание е проведено за периода **от 12:00 ч. до 13:00 ч. на 03.01.19г.** и с протоколно определение съдът е взел мярка на осн. чл. 386, ал. 1, т. 3 от НПК „надзор на инспектора при детска педагогическа стая“ при съответното РУ на МВР (*т. I, л. 67-70 от ДП*). В мотивите на това определение съдът е посочил, че е възможно преквалифициране на извършеното от обвиняемия деяние като такова, наказуемо по чл. 118, чл. 119 от НК, а е възможно и приложението на чл. 12 от НК. Самият ищец в исковата си молба сочи, че това определение не е било обжалвано от прокурора и той е бил освободен от ареста. От сектор „Арести“ към областна служба „Изпълнение на наказанията“-Варна обвиняемият е бил освободен на **03.01.19г. около 14:00 ч.** - това косвено се потвърждава и от обстоятелството, че на същата дата **03.01.19г. в 14:30 ч.** на Вл. А. е била връчена от следователя призовка за явяването му на 09.01.19г. в 14:00 ч. в ОСЛО към ВОП за разпит и оглед на ВД.

С постановление от **03.01.19г.** на прокурора и на осн. чл. 68, ал. 1 от НПК по отношение на обвиняемия А. е постановена и мярката „Забрана за напускане на пределите на Република България“. Разпоредено е екземпляр от постановлението да се връчи на обвиняемия от водещия разследването, като няма данни кога това е станало (*т. I, л. 71 от ДП*). Освен това тази ограничителна мярка не е въведена като основание за присъждане на претендираното по делото обезщетение.

След неколkokратно удължаване на срока за разследване по досъдебното производство с оглед извършването на множество процесуално-следствени действия (*т. I, л. 3-9 от ДП*), с Постановление от **09.10.19г.** на следовател при ОСЛО при ОП-Варна, В. А. е привлечен като обвиняем в извършване на престъпление по чл. 118, вр. с чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115,

вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК – за умишлено умъртвяване на баща си А. А., като деянието е извършено в състояние на силно раздразнение, което е предизвикано от пострадалия с насилие и тежка обида, от което е било възможно да настъпят тежки последици за виновния и неговите близки – майка му С.А. (*т. I, л. 57 от ДП*).

На **20.01.2020г.** с постановление на следовател при ОСлО при ОП-Варна, А. е привлечен като обвиняем в извършване на престъпление по чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК – убийство при превишаване пределите на неизбежната отбрана (*т. III, л. 16 от ДП*).

За посоченото престъпление срещу ищеца е внесен обвинителен акт в съда на 19.02.20г. След проведено едно открито съдебно заседание с участието на подсъдимия А., с присъда, постановена на 02.06.2020г. по НОХД № 191/2020г. на ВОС, същият е бил признат за виновен по повдигнатото му обвинение и му е наложено наказание лишаване от свобода за срок от 6 месеца, чието изтърпяване е отложено за срок от 2 години. Присъдата е била обжалвана единствено от подсъдимия. След проведено едно открито съдебно заседание пред въззивната инстанция с участието на подсъдимия А., с присъда, постановена на 30.10.2020г. по ВНОХД № 275/2020г. на ВАпС, е била отменена осъдителната присъда на ВОС и подсъдимият В. А. е бил признат за невинен по повдигнатото му обвинение по чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК. Присъдата е била протестирана от прокурор от Апелативна прокуратура-Варна пред ВКС, който с решение от 01.07.2021г. по наказателно дело № 481/2021г. е оставил в сила въззивната присъда.

Видно от издадената диплома за средно образование от Частна профилирана гимназия „Антоан дьо Сент Екзюпери“, гр. Варна от 15.06.2021г., че В. А. е завършил образованието си в самостоятелна форма на обучение с общ успех от 5.67. От представената справка за съдимост, актуална към 03.01.2019г. е видно, че В. А. не е бил осъждан.

С исковата молба са били представени разпечатки от публикации в електронни медии с информация за инцидента от 01.01.2019г., довела до смъртта на А. А., причинена от сина му В. А., включително такива, базирани на данни от адвоката на А.. В материал от 02.01.19г. е отразено изказването на кмета на с. Осеново, който дава най-обща информация за семейството, в което се е разиграла трагедията (л. 28). В материала е посочено, че от полицията са отказали да разкрият повече подробности, тъй като случаят е бил предаден на прокуратурата. В заглавието от втория материал на тази медия ищецът е посочен като „непълнолетния убиец“, а при отразяването на съдебния процес за вземане на МНО – „момчето, което уби баща си след семеен скандал“ и „убийството в Осеново след семеен конфликт между бащата и майката“ (л. 31-33). Отражено е и становището на защитника на обвиняемия (л. 34).

От проведения пред първоинстанционния съд разпит на майката на ищеца – С.А., които съдът преценява с оглед заинтересоваността ѝ в полза на

нейния син, се установява, че преди инцидента В. е обичал да ходи на училище и то било като негов втори дом – участвал в много мероприятия, имал приятели, получавал множество сертификати. След инцидента синът ѝ бил 3 дни в затвора и когато свидетелката го прибрала у дома, В. не искал да яде, страхувал се да не я изгуби. При влизането в къщи ищецът „отворил интернет“ и се запознал с всички публикации по случая, което му се отразило зле и плачел. В. отказал да посещава училище, но свидетелката го убедила и го превозвала с колата, тъй като синът ѝ не искал да ползва автобус, за да не комуникира с хората. Емоционалното му състояние било променливо („на вълни“) по време на наказателния процес на трите инстанции – ту се подобрявало, ту се връщало в изходна позиция. Свидетелката е знаела, че ще има втора инстанция по делото, защото синът ѝ е казал. Всички хора около него се опитвали да му оказват подкрепа. Голяма опора на ищеца е била неговата кръстница, но за съжаление и тя скоро внезапно е починала. Ползвана била помощ от психолог заради отказа му да се храни, което свидетелката отдава на преживения стрес. След случилото се В. сънувал кошмари и крещял на сън, което налагало свидетелката да го събужда. Ищецът се страхувал да не влезе в затвора, защото той много неща е чул и прочел, а освен това се страхувал да не остави майка си сама. Половината хора в селото съжалявали В., но другата половина го сочели и го назовавали „убиец“. Най-близките две семейства обаче не променили отношението си и помагали на майката и сина във всяко отношение. Свидетелката споделя и за една учителка в училище, която коренно променила отношението си към В. след трагедията и започнала да го притеснява. В. учел дистанционно от училище, за да не се среща с хората, съучениците и учителите си физически. След събитието нито един от съучениците му не го поканил на рожден ден. Същевременно имало и приятели, които продължили да общуват с В. и след случая. Сега ищецът се страхувал хората от работното му място да не разберат кой е той. Свидетелката счита, че В. е работил много над себе си като личност и в момента има подобрение. Посочва още, че синът ѝ много е обичал баща си и досега страда за това, че го е убил. Но същевременно страда и „заради обществото“, което да не го нарича „убиец“ и да не намерят информация, която да се отрази на целия му живот – да бъде заклеймен като убиец, вместо като човек, който е преживял домашно насилие, който е спасил майка си и който се старае да помага в обществото.

Разпитан като свидетел пред първоинстанционния съд е и приятел на ищеца - П.П.. Той сочи, че познава В. отпреди 3 години, когато се случила неприятната ситуация. След това събитие ищецът бил много морално отдаден, депресиран и тъжен. Преди инцидента В. е бил контактен, отворен и двамата със свидетеля имали много общи теми и разговори. След инцидента В. се затворил в себе си и почти не излизал от класната стая, а неговите съученици, които били запознати с новините по случая, много го потискали морално – имало слухове, че убийството било умишлено. Много от съучениците се отдръпнали от ищеца и той бил самотен – оставал сам в

класната стая и четял или се правел, че чете, но видимо бил много депресиран. След часовете веднага си тръгвал и не се разхождал със свидетеля, както правели преди инцидента. Това му състояние продължило дълго време. Свидетелят знае, че следващата събитие учебна година, В. е преминал на дистанционно обучение. Времето лекувало В., който сега се опитвал да общува с повече хора и приятели и успявал. Започнал и работа.

Пред първоинстанционния съд е изслушано и заключението на комплексната съдебно-психиатрична и психологична експертиза. От същото се установява, че поведението на бащата в годините преди инцидента – емоционалното отхвърляне и системният тормоз, са довели до дългосрочни психо-травматични последици, развивайки у ищеца чувство за малоценност и безпомощност. Експертите сочат, че отнемането на живота на бащината фигура се случва в периода, в който ищецът е бил във възраст, свързана с развитието и сформиранието на личността му. Ситуация от такъв характер е в състояние да има неблагоприятен ефект върху емоционалното и психичното състояние, както и да промени отличителни черти от характера, като понастоящем вещите лица го определят като интровертен, тревожен и социално дистанциран. Тъй като задържанията на ищеца в ареста са били кратки и въз основа на психологичното интервю не са били открити психологични признаци и клинични симптоми, които да индикират за по-тежки последици като наличието на посттравматично стресово разстройство, нарушени адаптивни способности или остри стресови реакции. По време на психологичното изследване ищецът е споделил, че основното му притеснение по време на престоя му в ареста е било за майка му и нейното състояние след инцидента, като в този период е бил под силен емоционален афект. Посочват също, че преживените негативни семейни емоции, инцидентът и последвалата смърт на бащата са довели до влошаване на социалните взаимоотношения както в семейството, така и извън него (с връстници и приятели). Вещите лица посочват, че В. А. и понастоящем е с изразени стойности на тревожност, водеща и до нарушение на съня, но те са следствие, както на основното събитие – смъртта на бащата, така и на други травмиращи такива – смъртта на кръстницата му, загубата на домашен любимец, неудачи в личен и професионален план, смяна на местоживеене и финансова нестабилност.

В съдебно заседание вещите лица допълват, че най-силен стрес и психическо натоварване ищецът е преживял непосредствено след извършване на акта, довел до смъртта на баща му. Констатирано е и от двете вещи лица, че измежду всички травматични събития най-стресогенно за ищеца е било загубата на родния баща, породило чувството за вина и скръб, а всички останали само са допълвали това усещане. Травмата от събитието е дало лош фон на всички последващи преживявания на ищеца, тъй като все още не е отработена. Заключават, че понастоящем ищецът няма психично разстройство и не е налице влошаване на психичното му състояние, нито актуална психическа травма, но същият се е капсулирал и отдал на работа, за да не мисли за случилото се. Посочват, че дори да не беше повдигнато обвинение

на ищеца, със сигурност са щели да настъпят поне част от проявилите се негативни емоции и последици.

По въззивната и насрещната въззивна жалба.

От установеното по-горе по фактите следва да се приеме, че спрямо ищеца е било повдигнато обвинение в извършването на тежко умишлено престъпление – за убийство на собствения си баща, квалифицирано като деяние по чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 2, т. 1 от НК (тъй като към 02.01.19г. ищецът е бил на навършени 17 години). Предвиденото наказание за това престъпление след съобразяване на предвидената редукция на наказанието за непълнолетен извършител е било „лишаване от свобода от 5 до 12 години“. Съобразно нормата на чл. 93, т. 7 от НК това се явява „тежко престъпление“. Това обвинение органите на досъдебното производство са поддържали спрямо ищеца за периода от 02.01.19г. до 09.10.19г. – **9 месеца и 7 дни**.

Същевременно ищецът е бил задържан още на 01.01.19г. около 18:50 часа от органите на полицията, последвано от задържането в следствения арест, което е продължило фактически до около 14:00 ч. на 03.01.19г., когато физически е бил освободен – **общо около 38 часа**.

За периода от 09.10.19г. до 20.01.20г. (**3 месеца и 11 дни**) спрямо ищеца е било повдигнато и поддържано обвинение за извършено престъпление по чл. 118, вр. с чл. 116, ал. 1, т. 3, вр. чл. 115, вр. чл. 63, ал. 1, т. 3 от НК – за извършено убийство в състояние на афект. Предвиденото наказание за това престъпление след съобразяване на предвидената редукция на наказанието за непълнолетен извършител е било „лишаване от свобода до 3 години“. Съобразно нормата на чл. 93, т. 7 от НК това не се явява „тежко престъпление“.

С последното повдигнато и поддържано обвинение спрямо ищеца и в рамките на съдебната фаза е приключило и наказателното производство - за убийство, извършено при превишаване пределите на неизбежната отбрана - чл. 119, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4 от НК. Предвиденото наказание за това престъпление след съобразяване на предвидената редукция на наказанието за непълнолетен извършител е било „лишаване от свобода до 2 години“. Съобразно нормата на чл. 93, т. 7 от НК и това не се явява „тежко престъпление“. Това обвинение органите на досъдебното производство са поддържали спрямо ищеца за периода от 20.01.20г. до 01.07.21г. – **1 година, 5 месеца и 10 дни**.

Общата продължителност на воденото спрямо ищеца наказателно производство, по което са били предявявани и поддържани незаконно обвинения, е била 2 години, 5 месеца и 28 дни, или **почти 2 години и 6 месеца**. Както се посочи и по-горе, в рамките на този период ищецът е бил задържан за около **38 часа**, а **малко над 9 месеца** е бил с обвинение за едно от най-тежко наказуеми деяния в действащия НК, дори и след предвидената редукция на наказанието за непълнолетни – за убийство на своя баща. През

целия този период ищецът е участвал в множество процесуално-следствени действия – психологично освидетелстване, вземане на биологичен материал, разпити след предявяването на всяко едно от обвиненията, предявяването на материалите, както и участия в по едно съдебно заседание пред първоинстанционния и въззивния съд. Освен това с първоинстанционния съдебен акт на наказателния съд е бил признат за виновен в извършването на убийство, макар и при превишаване пределите на неизбежната отбрана. Това положение е продължило за периода от 02.06.2020г. до 30.10.20г. – 4 месеца и 28 дни, или почти 5 месеца.

Действително спрямо ищеца е била постановена най-леката предвидена МНО за непълнолетните, която не му е попречила за адекватното социално реализиране, свързано, както с довършването на образованието, така и с промяната на местоживеенето след навършването на пълнолетие – през м. 12.2019г. Същевременно обаче следва да се отбележи, че по време на престоя в местата за задържане (изолиран от останалите обвиняеми с оглед непълнолетната му възраст) ищецът е спрял да се храни и да пие вода, което е продължило и след прибирането му в къщи.

Съдът изцяло кредитира заключението на изслушаните по настоящото първоинстанционно дело експерти, които сочат, че най-силен стрес и психическо натоварване ищецът е преживял непосредствено след извършване на акта, довел до смъртта на баща му; че измежду всички травматични събития - най-стресогенно за ищеца е било загубата на родния баща, породило чувството за вина и скръб, а всички останали само са допълвали това усещане. Травмата именно от това събитие е дало лош фон на всички последващи преживявания на ищеца, тъй като все още не е отработена. Експертите сочат още, че дори да не беше повдигнато обвинение на ищеца, със сигурност са щели да настъпят поне част от проявилите се негативни емоции и последици.

От последното следва да се направи извода, че основните стресогенни фактори за преживения стрес, страх, шок, притеснения и най-общо събития и действия, причинили неблагоприятен ефект върху емоционалното и психичното състояние и довели и до промени в отличителните черти от характера на ищеца, представляват: поведението на бащата в годините преди инцидента (като емоционално отхвърляне и системен тормоз, причинили дългосрочни психо-травматични последици, развивайки у ищеца чувство за малоценност и безпомощност.); самото отнемане на живота на бащата и загубата на бащината фигура. Понастоящем вещите лица въз основа на извършените тестове определят ищеца като интровертен, тревожен и социално дистанциран, като допълват, че известно влияние върху него са произвели и внезапната смърт на подкрепящата фигура на кръстницата и унищожаването от недоброжелатели на отглежданите животни и домашния любимец на В..

Същевременно обаче, както се посочи и по-горе, експертите считат, че

макар и сигурното настъпване на част от негативните емоции и последици да би било възможно в резултат и само на горните стресогенни фактори, то е налице наслагване върху този „лош фон“ на негативните преживявания от воденето на самото наказателно дело срещу ищеца за убийството на своя баща. И това се подкрепя от останалия доказателствен материал по делото – от показанията на разпитаните двама свидетели, които са последователни, вътрешно безпротиворечиви, относно непосредствено възприети факти и не противоречащи на останалия по делото доказателствен материал. Така майката на ищеца сочи, че след като В. се прибрал у дома след освобождаването му от ареста и запознаване с всички публикации по случая, започнал да плаче и се чувствал зле. Освен това първоначално отказвал да посещава училище, както и да ползва обществен превоз, за да не комуникира с хората. Налице са били и промени в емоционалното състояние на ищеца съобразно развитието на делото на отделните съдебни инстанции – ту се подобрявало, ту се връщало в изходна позиция. Майката сочи, че синът ѝ се страхувал да не влезе в затвора, защото в тази връзка той много неща е чул и прочел. Половината хора в селото съжелявали В., но другата половина го сочели и го назовавали „убиец“. Трагичният инцидент и воденото наказателно производство са били отразени в медиите, което макар и да не е станало по инициатива на органите на прокуратурата, то самото повдигане и поддържане на обвинение за най-тежко умишлено престъпление и самото внасяне на искане за налагане на най-тежката МНО, са обосновавали наличието на обществен интерес и са провокирали публикациите. Очевидно последните са били основният източник на информация за случая и ролята на ищеца в това злощастно събитие. Това се потвърждава и от показанията на свидетеля П.П., който сочи, че съучениците на В., които били запознати с новините по случая, много го потискали морално, защото имало слухове, че убийството било умишлено (именно за такова деяние е повдигнато и поддържано обвинението по чл. 116 от НК за период малко над 9 месеца). Тази информация, достигнала макар и по косвен начин до обществеността и близкото социално обкръжение на ищеца, провокирала и промени в отношението не само на съучениците, но и на една учителка (така в показанията на майката). Това допълнително е създало негативни преживявания у ищеца като потиснатост, дистанциране, затваряне в себе си – оставал сам в класната стая и четял или се правел, че чете, но видимо бил много депресиран, престанал да се разхожда (св. П.). В. започнал още през учебната 2019/20г. да учи дистанционно, за да не се среща с хората, съучениците и учителите си физически. След събитието нито един от съучениците му не го поканил на рожден ден. Сега ищецът продължава да се страхува хората от работното му място да не разберат кой е той, имайки предвид, че публикациите, отразяващи трагичния инцидент все още съществуват във виртуалното пространство. Майката на ищеца излага пред съда, че В. е работил много над себе си като личност и в момента има подобрение. Посочва още, че синът ѝ много е обичал баща си и досега страда

за това, че го е убил, но същевременно акцентира и на това, че той страда и „заради обществото“, което да не го нарича „убиец“ и да не намерят информация, която да се отрази на целия му живот – да бъде заклеймен като убиец, вместо като човек, който е преживял домашно насилие, който е спасил майка си и който се старае да помага в обществото.

Вещите лица заключават, че понастоящем ищецът няма психично разстройство и не е налице влошаване на психичното му състояние, нито актуална психическа травма, но същият се е капсулирал и отдал на работа, за да не мисли за случилото се. Свидетелят П. излага, че преди инцидента В. е бил контактен, отворен и двамата имали много общи теми и разговори. Състоянието на потиснатост и отчуждение продължило много дълго време.

От всичко изложено следва да се обобщи, че към момента на привличането на ищеца като обвиняем, той е бил на 17 години, отличен ученик в частно училище и с много положителни прояви в извънкласните форми и събития. Училището му е било като втори дом и макар и да имал малко на брой приятели, комуникирал пълноценно с всички свои съученици. Същевременно бил емоционално отхвърлен и системно тормозен от баща си, което развило у ищеца чувство за малоценност и безпомощност за справяне в тази семейна ситуация. Дошъл и злощастният момент, в който ищецът е бил принуден да защити живота на своята майка чрез отнемане живота на баща си. Това тежко травмиращо емоциите и психиката събитие е било съпроводено с предприемането на предвидените в закона от органите на ответника процесуално-следствени действия. Този допълнителен стрес се е насложил върху неблагоприятната емоционална основа на преживения ужас в семейството и безспорно е оказал своето допълнително, но решаващо негативно, утежняващо въздействие върху формиращата се личност. Станалата достъпна посредством медиите информация за причинената смърт от сина на бащата и воденият за това наказателен процес за извършено убийство, допълнително са въздействали върху емоционалната и психична сфера на непълнолетния тогава ищеца, който и понастоящем е с ясно повишени стойности на тревожност, стремеж към самоизолация и опит за себеутвърждаване в един несигурен за него и враждебно настроен свят. Не бяха оспорени по делото твърденията на ищеца, че връзките с роднините по бащина линия (баба и чичо) макар и да не са били прекъснати чрез отхвърляне на младия човек, не се поддържат активно и са изменени по своето емоционално съдържание.

При това положение следва да се приеме, че ищецът е бил поставен от органите на ответника в положение да се защитава в продължение на 2 години и 6 месеца срещу незаконно обвинение, от което същият е претърпяла неимуществени вреди, изразяващи се в негативни преживявания и емоции, стрес и притеснения, които са се отразили негативно върху формирането на личността и психичните му преживявания, вкл. и след приключване на делото. Имайки предвид всичко гореизложено, както и това, че към момента на причиняване на вредите – 2019г.- 2021г. минималната работна заплата за

страната е била съответно 560 лв., 610 лв. и 650 лв., а средният общ доход на едно лице по данни на НСИ е бил за 2019г. – 6 592 лв., за 2020г. – 7 002 лв. и за 2021г. – 7 705 лв., то адекватното парично обезщетение за претърпените от ищеца неимуществени вреди следва да се определи в размер на **12 000 лв.** (сума, представляваща **около 20 минимални работни заплати**, изчислени спрямо средното аритметично число на размерите на минималните работни заплати за процесния период и **около 1.7 средни общи доходи на едно лице**, изчислени спрямо средното аритметично число на размерите на средните общи доходи на едно лице по данни на НСИ за процесния период).

Поради това първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено в частта, с която е присъдено обезщетение в размер на 8 000 лв. за неимуществени вреди и да се отмени в отхвърлителната му част за разликата над присъдения размер от 8 000 лв. до дължимия размер от 12 000 лв. като обезщетение за неимуществени вреди, и да се присъди сума в размер на още 4 000 лв.

По частната жалба на адв. Юл. Г..

Както беше посочено и по-горе, в подписаната лично искова молба от ищеца Вл. А., е претендирано заплащането на разноски, както и адвокатско възнаграждение, за които е посочено, че ще бъде представен списък на разноските. Към исковата молба е било представено адвокатско пълномощно в полза на адв. Юл. Г. с действие на представителната му власт до свършването на делото пред ВОС. В първото по делото с.з. исковата молба е била поддържана лично от ищеца и чрез адв. Юл. Г.. В последното с.з. адв. Г. е представил списък по чл. 80 от ГПК, в който е било отразено, че е оказал безплатна адвокатска помощ и съдействие на ищеца като материално затруднено лице, поради което и на осн. чл. 38, ал. 1, т. 2 и ал. 2, и чл. 36 от ЗАдв. е отправил искане да му се присъди минималния хонорар за осъществената правна защита и съдействие, който съобразно претендирания размер на обезщетението и Наредба № 1 на ДАС е изчислен на 1 900 лв. Представителят на ответника е възразил само относно размера на претендираното от адв. Г. възнаграждение по реда на чл. 38, ал. 2 от ЗАдв.

С оглед на горното следва да се приеме, че изявлението на ищеца, че ще бъде претендирано адвокатско възнаграждение, за което ще бъде представен списък на разноските, е конкретизирано чрез представения списък по чл. 80 от ГПК от адв. Г., в който изрично е посочено, че правната защита и съдействие са били осъществени по делото безплатно. Поради това е било отправено и искане за присъждането на адвокатско възнаграждение в полза на адвоката, определено по размер от съда, но посочено и от самия адвокат. Изявлението и неговата конкретизация относно начина на предоставянето на правната защита и съдействие, не са били оспорени от представителя на ответника (оспорил единствено предлагания от адвоката за присъждане размер като прекомерен). Поради всичко това следва да се приеме, че в полза на адвоката, предоставил безплатно адвокатска помощ и съдействие на

материално затруднено лице, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв. следва да се присъди адвокатско възнаграждение, което да бъде осъден да заплати ответника. Минималният размер по чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1 на ВАДвС (в редакцията ѝ към 08.07.22г.) при интерес от 46 000 лв. е бил 1 910 лв., но адв. Г. е претендирал 1 900 лв. При това положение и съобразно уважената част от 12 000 лв. спрямо предявения иск от 46 000 лв., дължимата съразмерна част от поисканото възнаграждение възлиза на **495.65 лв.** Обжалваното определение следва да се отмени и в полза на адв. Г. следва да се присъди посочената сума.

По разноските за въззивното производство.

Пред въззивната инстанция ищецът е представил доказателства за заплатена ДТ в размер на **5 лв.**, която следва да му се присъди на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

На осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв. в полза на адв. Г. следва да се присъди и адвокатско възнаграждение за осъществената пред настоящата инстанция безплатна адвокатска защита (съобразно представения списък на разноски и договор от 13.03.23г.). Защитата е с материален интерес от 12 000 лв. (за 4 000 лв. по въззивната жалба на ищеца и за 8 000 лв. по насрещната въззивна жалба на ответника), поради което и на осн. чл. 7, ал. 2, т. 3 от Наредба № 1 на ВАДв.С в настоящата ѝ редакция, в полза на адв. Г. следва да се присъди сумата от **1 480 лв.**

С оглед уважаването на частната жалба, в полза на адв. Г. следва да му се присъди и заплатената от него ДТ в размер на **15 лв.**

Воден от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 1013/25.07.2022г., изменено в частта за разноските с определение № 4290/17.11.22г., постановени по гражданско дело № 79 по описа за 2022г. на Окръжен съд – Варна, **в частта му**, с която Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 е осъдена да заплати на В. А., ЕГН ***** от с. Осеново, обл. Варна, сумата от **8 000 лева**, представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени психически болки и страдания, негативни душевни преживявания, дискомфорт, стрес, притеснения и неспокойство в резултат от повдигнатото срещу ищеца обвинение в извършването на престъпление, по което воденото срещу него наказателно производство по ДП № 1/2019г. по описа на ОСЛО при ОП-Варна, НОХД № 191/2020г. по описа на ВОС, е завършило с постановяване на оправдателна присъда (след триинстанционно производство), както и от факта на задържането му в ареста, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл.2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ.

ОТМЕНЯ решение № 1013/25.07.2022г., изменено в частта за разноските с определение № 4290/17.11.22г., постановени по гражданско дело № 79 по описа за 2022г. на Окръжен съд – Варна, **в частта му**, с която е отхвърлен иска на В. А., ЕГН ***** от с. Осеново, обл. Варна против Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 за заплащане **на разликата над присъдената сума от 8 000 лв. до дължимата сума от 12 000 лв.** като обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени психически болки и страдания, негативни душевни преживявания, дискомфорт, стрес, притеснения и неспокойство в резултат от повдигнатото срещу ищеца обвинение в извършването на престъпление, по което воденото срещу него наказателно производство по ДП № 1/2019г. по описа на ОСЛО при ОП-Варна, НОХД № 191/2020г. по описа на ВОС, е завършило с постановяване на оправдателна присъда (след триинстанционно производство), както и от факта на задържането му в ареста, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл.2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ, **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 да заплати на В. А., ЕГН ***** от с. Осеново, обл. Варна, **сумата в размер на още 4 000 (четири хиляди) лева**, представляваща разликата над присъдения размер от 8 000 (осем хиляди) лева до дължимия размер от 12 000 (дванадесет хиляди) лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди, изразяващи се в претърпени психически болки и страдания, негативни душевни преживявания, дискомфорт, стрес, притеснения и неспокойство в резултат от повдигнатото срещу ищеца обвинение в извършването на престъпление, по което воденото срещу него наказателно производство по ДП № 1/2019г. по описа на ОСЛО при ОП-Варна, НОХД № 191/2020г. по описа на ВОС, е завършило с постановяване на оправдателна присъда (след триинстанционно производство), както и от факта на задържането му в ареста, ведно със законната лихва върху главницата, считано от 01.07.2021г. до окончателното ѝ изплащане, на основание чл.2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ.

ОТМЕНЯ определение № 4290/17.11.22г. по гражданско дело № 79/2022г. на Окръжен съд-Варна **в частта му**, с което е отхвърлена молбата на адв. Ю. Г. от АК-Варна за изменение на решение № 1013/25.07.2022г. по същото дело в частта му за разноските чрез присъждането на осн. чл. 38 от ЗАДв. на адвокатско възнаграждение, **И ВМЕСТО НЕГО ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 да заплати на адв. Ю. Г. Г. от АК-Варна, с адрес на кантората гр. Варна, ул. „Г. Бенковски“, № 79-партер, сумата в размер на **495.65 (четиристотин деветдесет и пет лева и шестдесет и пет ст.) лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за първата инстанция, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАДв.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 да заплати на В. А., ЕГН ***** от с. Осеново, обл. Варна, сумата в размер на **5 (пет) лева**, представляващи разноски за въззивната инстанция, на осн. чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“, № 2 да заплати на адв. Ю. Г. Г. от АК-Варна, с адрес на кантората гр. Варна, ул. „Г. Бенковски“, № 79-партер, сумата в размер на **1 480 (хиляда четиристотин и осемдесет) лв.**, представляваща адвокатско възнаграждение за въззивната инстанция, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗАдв., както и сумата в размер на **15 (петнадесет) лв.**, представляваща заплатена ДТ по частната жалба.

Присъдените с настоящото дело суми в полза на В. А. могат да бъдат заплатени по банковата му сметка в „Банка ДСК“ ЕАД, IBAN BG77STSA93000027166270.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от съобщението до страните при наличието на предпоставките за допускане на касационното обжалване съобразно чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____